

Köňülde dörän nusgalar

Category: Kitapcy, Pedagogika we edep-terbiýe

написано kitapcy | 21 января, 2025

Köňülde dörän nusgalar

KÖÑÜLDE DÖRÄN NUSGALAR

Ruhy gürrüň orta düşende bedeninde türkmen gany at çapýan her bir adam tolgunyberýär. "Atañ perişdedir, eneň melekden" diýilýän türkmen Ýer togalagyna aýak basyp ýöräli bári, Allatagalanyň bagyş eden PÄKIZE RUHUNY mukaddes saklap, Nuhuň tupanynda-da aman galyp, Taňry tarapyn şu günki güne gelip ýetdi. Şol MUKADDES RUHY bir ýere jemlemek, külli Türkmeniň Bütewi güýji hökmünde RUHY SÜTÜNINE öwürmek, ony hakyky Türkmeniň mertebe belentligine götermek, Türkmeni saýyrdyň saýlap duran BEÝIK HÄSIÝETINI, DURMUŞ ÝÖRELGESINI berkarar etmek bu gün Garaşsyz, Baky Bitarap Watanly Türkmeniň ykdysady, medeni ösüşleriniň talabyndan, dünýä täsirli, ýygjam gatnaşykly wezipelerinden gelip çykýar. Bu beýik wezipäni duýgurlyk bilen amala aşyrjak, Türkmenе dünýäde ajaýyp kitaby – ÖZ-ÖZÜŇI TANAMAK, BELENT, PÄKIZE RUHLY ÖMÜRNAMANY ~ sallançakdan başlap, garrylyga çenli halallykdan zerewşan, PAÝHASDAN şempa geýen, ADYLLYKDAN tirme guşak guşanan TÜRKMENI orta çykarjak mukaddes kitaby döretmegiň baş awtory Merhemetli Prezidentimiz Saparmyrat Türkmenbaşynyň hut özüdür.

Paýhasly Prezidentimiziň aýdyşy ýaly, "Adam sallançakdan başlanýar". Şeýle bolsa "Ruhnamanyň" ilkinji başky bölümi "Sallançak" atlandyrylsa maksada laýyk bolardy. "Ruhnamanyň" şeýle bölüm bilen başlanmagy soňky bölümleriň yzygiderliligini, many-mazmunyny, aýdyňlaşdyrmakda ulu rol oýnardy.

Gudratly Güýçliniň baky penasynda kemal tapan, her hili belabeterlerden aman sypan, dünýä beýikligine amal ýapan, nesilbaşy Oguz handan, Türkmenbaşy danawaran daýançly, döwleti-mertebesi zyýada Türkmen, göwni keremli, ruhy şazada Türkmen, seniň bu dünýäde bir ynamyň, daýanjyň bardyr ~ olam

TAŇRYNYŇ KÖŇÜL KELAMYNÝ DÜNÝÄ ÝAÝMAKDYR. Sen kim? Kimligini dünýä bilmelidir. TÜRKMEN diýen bir sözden dünýä saňa düşünmelidir, dünýä senden mertebelenmelidir, sen älem-jahanyň zynatysyň, ynsan kowmunyň kökenli göwher ýüzügisiniň, sen ýüreklere nur saçýan ruhy şamçyragsyň. Bu giden barlyk hatda seniň kemligiňden-de kemal tapar.

– Ýaş ata-ene! Sallançakda seniň garagöz balaň, türkmen milletiniň dowamaty ýatyr. Sallançak ~ Watan, alaja bagy ~ ömür örküdir. Sen bu dünýä ýaly öýüňdezn tüýnügiňden Hakyň nury seçelenýän töründe hiç kime mälüm bolmadyk beýik bir dünýäni apalap, hüwdülenýändigini ýatdan çykarma. Ol dünýä hiç haçan we hiç ýerde garalyk ýokdurma. Bu seniň ata-babalaryň ruhunyň öňündäki mukaddes parzyňdyr. Şindi ata-baba gargyşa, nälete giriftar bolan türkmen ýokdur. Ata-babalarynyň, ene-mamalarynyň ruhuny päkize saklap gelýändigini üçinem Türkmeniň gany lasyrdap, baýdagy pasyrdap dur. Kowum-hyşty asyrlap, şöhrata beslenip gelýär. Sen, şeýle Türkmeniň neslisiň, garagöz bala!

– Ýagşy ata-eneden ýagşy edep-ekram galar. Ýaş ata-ene! Sen gum ýaly agras, dag deý beýik, çeşme dek dury gözbaşlysyň. Ol gözbaşlar ýürek ýagyň jigerbendiňe sözleýişinden, oturyp-turşuňdan, ýöreyişinden... gyldan inçelik bilen iňňäniň gözünden geçen ýaly geçmelidir. Hakyky türkmen bikemal, näletkerde nadan ogul-gyzdan elli bizardyr. Beýle ogul-gyzdyň döremegini Taňrynyň islemeýşi ýaly, türkmen-de isleýän däldir we oňa asla-da ýol bermez. Ogul-gyzda beýle hata-ýalňyşy türkmen geçirýän däldir. Beýle ýalňyşda Türkmen Taňra "Janymy al" diýmez. Ol namysdan jan berýändir.

– Gadymdan gelşi ýaly türkmen ogul-gyzlary durmuşa ýaşlykdan bekeşmelidir. Ýüz dürli hünäri beden öýjüğine jaýlamadyk ýigitden hakyky türkmen çykmaz. Çagalykdan edepli, bilimli yetginjegiň ruhy hünär kämilliginden görner. Bihudalygyň gyrasynda ýokdur, özüne hem iline peýdaly işiň başyndaky ýigit göze mähremdir, Allanyň öňünde päkdir, myrady hakdyr, uly açyşlara golaýdyr, il kalbyba muwapykdyr. Beýle ýigitden hiç

haçan şeýtany göz, ýaramazlyk çykmaz. Türkmeniň HÜNÄR BEÝIKLIGI, EDEP DEREJESI onuň ýüreginde şuglalanyp durandyr. Seretseň, şeýle ýigidiň kalbyndan ýüzi nurlanyp, dünýäsi galkyp durandyr. Ýigidiň Türkmeniginiň tanaw belligi ~ KÖPHÜNÄRLILIGIDIR, BAŞARJAŇLYK KÄMILLIGIDIR. Beýle ýigit hiç haçan kynçylyga uçramaz, uçraýsa-da derrew baş alyp çykar. Emelsiz, sölite ýigit ata-baba Türkmeninde bolmandyr, indi hem bolmaz. Ýaşlykda ýalňyşmazlygyň ilkinji şerti şeýledir.

– "Abraýyňy ýaşlykda gora, jan bala. Döwletiňi ýaşlykda ýygna, köşegim. Garrylygyň höziri ýaşlykdadyr, garrylygyň jebri, ejiri hem ýaşlykdadyr. Gözel juwanlygy, kämil ýaşlygy bolmadyk kişiniň garrylyk buýsanjy, ajaýyp ýatlamasy hoşroý söhbeti ýokdur" (Oguz han).

"Paýhasy, ylym-sowady bolmadyk mert ýigit hakyky däldir. Şu ikisi utgaşanda ol ÖZ HALKYNYŇ GERÇEGIDIR (Seljuk beg).

"Biziň çagalarymyza berýän bilimimiz ene süýdi ýaly halal bolmalydyr" (Saparmyrat Türkmenbaşy).

Adyllyk, halallyk, abraý, döwletlilik, ylymlylyk hemişe ýaryňyz bolsun, onsuz siziň ýelkensiz, küreksiz gämiden, aýaksyz ýa golsuz kişiden, ganaty gyrlan guşdan, toýnaksyz atdan, dili sogrulan bilbilden tapawudyňyz ýokdur.

– TÜRKMEN ÝIGIDI. TÜRKMEN GÖZELI. Bu at hemişe dünýäde belent ýaňlanmalydyr.

"Halkyň ary-namysy SIZ! Ýüzüniň tuwagy SIZ!" (Saparmyrat Türkmenbaşy).

Türkmenistan Watanymyzyň baky juwan ýüregi SIZ. Güýji-kuwwaty SIZ. Halkyň goja geçmişini juwan geljegine sepleýji SIZ! Siziň ýaş, berdaşly egniňizde il ykbaly, Watan beýikligi, bakylygy dur. Şonuň üçinem SIZE peslik ýatdyr, ilden çykmak hebesdir. Şonuň üçinem Serdar guran bu ak ýolda SIZE gara kysmat ýokdur. Siz gara gijeleriň Aý perisi, parlak ýyldyzlarysyňyz, säheriň al şapagy, gündiziň Güneşi siz. Siz ýamany-ýagşyny göz süzgüjinden süzüp, ýürek eleginden eläp bilýäm, durmuş tejribesini, gojalyk paýhasy özüne siňdiren TÜRKMEN JUWANA DANALARYSYŇYZ. Siz alys ýyldyzlary ýakyna getirip bilýän,

adamy täsinlikler dünýäsine ataryp bilýän, Altyn asyryň altyn halkasyna el ýetirip bilýän TAŇRY GÜÝJÜNIŇ bir bölegisiňiz, Ruhy güýjüň eýesisiňiz. Sebäbi siz Taňry halan Türkmeniň asly, Hak sylan Türkmenbaşynyň nesli! Şeýle ýagdaýda Siz hemişe ýeňişli ýaşarsyňyz. Size hiç haçan hiç ýerde ýeňliş ýokdur. Siz Taňry tarapyn dünýä diňe Ýeňiş üçin doguldyňyz.

– Öýde ~ edepli, märekede ~ saýhally, ylymda ~ kesgir, işde ~ edenli, köňli dutar ýaly owazly türkmen ýigitlerine il-gün şaýatdyr, är lebizli, garadan gaýtmaz, gaýduwsyz hem rehimdar türkmen ýigitlerine, dünýä şaýatdyr, il bähbidini bejit tutup, amal eden işine mensinmegi bilmeýän, özüni hem kişiň ýüzüne öwmegi başarmaýan, pespälligi, sadalygy jaý edinen gerçeklere Alla şaýatdyr. Şeýle gerçekleri, ýaşlary bolan Türkmen özüniň ertirini we geljegini, şu dünýesini we ahyretini ebedi gazanandyr.

Hormatly okyjy! Men köňlümde dörän "Ruhnama" dahylly käbir pikirlerimi gysgajyk beýan etdim. Il ~ beýik, il ~ dana. Täze ruhy pikirli garaýyşlary il aýdar. Şeýdip, "Dama-dama köl bolar".

Süleýman ILAMANOW.

"Edebiýat we Sungat" gazetini, 13.08.1999 ý.

Pedagogika we edep-terbiýe